

Dosarul nr. 2ra-10/23
(2-21122127-01-2ra-04012023)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului
Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igori Gaimer
împotriva Nicoletei Gaimer cu privire la desfacerea căsătoriei,

la cererea reconvențională depusă de Nicoleta Gaimer împotriva lui Igori
Gaimer, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și familie din Trușeni,
municipiul Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și
încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea de apel depusă de apelantul Igori Gaimer, a fost menținută
hotărârea din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La data de 13 august 2021, Igori Gaimer a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Nicoletei Gaimer cu privire la desfacerea căsătoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, a încheiat căsătoria cu pârâta
Nicoleta Gaimer din care a rezultat copilul minor - XXXXX, născută la XXXXX.

A comunicat reclamantul că, ținând cont de situația financiară precară a
tinerii familiei, soții au plecat la muncă în străinătate în luna mai a anului 2016.

Cu toate că reclamantul a depus toată diligența de a întreține familia, inclusiv
prin susținerea pârâtei în continuarea studiilor, încă de la începutul vieții de familie
în străinătate, pârâta a manifestat atitudine neglijentă față de principiile și valorile
unei familii tradiționale.

A indicat reclamantul că, situația s-a înrăutățit și mai mult în momentul când
pârâta a revenit în Republica Moldova în luna iunie a anului 2021, fapt ce i-a dat
de presupus primului că ultima nu își dorește continuitatea familiei.

Astfel, discuțiile telefonice ale reclamantului cu pârâta de a reîntregi familia
în Germania s-au soldat cu eșec, respectiv Nicoleta Gaimer nu a dorit să se
reîntoarcă la domiciliul comun.

Ca urmare, a menționat reclamantul că, în familie s-a creat o atmosferă
tensionată, iar din cauza comportamentului negativ al soției are de suferit și copilul

minor comun.

Respectiv, reclamantul a indicat că, nu este întreținută relația de căsătorie, nu este dusă o gospodărie și o gestiune în comun a treburilor familiale, fapte care au făcut ca soții să se îndepărteze unul de altul, respectiv se atestă o căsătorie formală, deoarece fiecare soț își soluționează problemele cotidiene fără sprijinul/suținerea celuilalt.

Incompatibilitatea caracterelor, viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire, lipsa totală a sprijinului moral reciproc, au condus la convingerea fermă a reclamantului privind imposibilitatea păstrării familiei, respectiv reclamantul a considerat inoportună menținerea familiei, eșuând toate căile de împăcare, fapt pentru care a solicitat instanței de judecată desfacerea căsătoriei.

La data de 27 ianuarie 2022, avocatul Străisteanu Doina Ioana în interesele pârâtei Nicoleta Gaimer, a depus cerere reconvențională împotriva lui Igori Gaimer cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, încasarea de la pârâțul Igori Gaimer în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1/4 din veniturile lunare până la majorat și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 26).

Prin hotărârea din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

S-a desfăcut căsătoria dintre Igori Gaimer și Nicoleta Gaimer (Vataman), încheiată la 23 octombrie 2015, la Primăria XXXXX, mun. XXXXX, act de căsătorie nr. 65.

S-a admis acțiunea reconvențională depusă de Nicoleta Gaimer împotriva lui Igori Gaimer, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și familie din Trușeni, mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, cu mama Nicoleta Gaimer.

S-a încasat de la Igori Gaimer în beneficiul Nicoletei Gaimer, pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de 1/4 cotă-parte din veniturile lunare, de la depunerea acțiunii reconvenționale în judecată la 27 ianuarie 2022, până la atingerea majoratului și cheltuielile de judecată privind taxa de stat în mărime de 100 lei, și asistența juridică în mărime de 3000 lei.

S-a încasat de la Igori Gaimer, în bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 150 lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere de care reclamanta este scutită prin efectul legii.

S-a încasat taxa de stat la eliberarea certificatului de divorț de la părți conform legii.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 februarie 2022, avocatul Ina Bostan în interesele apelantului Igori Gaimer a declarat apel împotriva hotărârii, manifestându-și dezacordul cu hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a hotărârii din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii cererii reconvenționale prin care instanța a dispus încasarea de la Igor Gaimer în beneficiul Nicoletei Gaimer a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1/4 cotă parte din veniturile lunare până la atingerea majoratului și a cheltuielilor de judecată privind taxa de stat de 100 lei și a

cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a pretenției privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de $\frac{1}{4}$ parte din veniturile lunare și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 100 lei.

Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de apelantul Igori Gaimer și a fost menținută hotărârea din 16 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Analizând argumentele invocate în cererea de apel, în raport cu probele anexate la dosar și prevederile legii, ce guvernează raportul litigios, instanța de apel a conchis că, cererea de apel urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

La caz, instanța de apel a reiterat că, potrivit prevederilor art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Astfel, este cert că atât normele de drept naționale, cât și cele internaționale, stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării lui le revine ambilor părinți, care, indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, iar, părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Subsecvent, potrivit art. 75 din Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de $\frac{1}{4}$ – pentru un copil, $\frac{1}{3}$ – pentru 2 copii și $\frac{1}{2}$ – pentru 3 și mai mulți copii. Quantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante. În cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alții – cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinată conform art. 76 din Codul familiei.

Respectiv, instanța de apel a reținut că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în

relații de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

La caz, Colegiul instanței de apel a reținut că prin hotărârea instanței de fond s-a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1/4 din toate veniturile realizate de către părinte, lunar, până la atingerea majoratului copilului.

Din actele cauzei se atestă că apelantul Igori Gaimer, este angajat în câmpul muncii pe teritoriul Germaniei, fapt confirmat prin contractul de muncă anexat la materialele dosarului (f.d. 37).

Prin urmare, având în susținere prevederile normelor enunțate, raportate la materialele cauzei și ținând cont de faptul că la data pronunțării hotărârii apelantul era angajat în câmpul muncii în baza unui contract de muncă valabil (neexpirat), instanța de apel a considerat că instanța de fond în mod temeinic a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1/4 din salariu și/sau din alte venituri ale lui Igori Gaimer.

Contrar argumentelor apelantului, instanța de apel a statuat că, informația Biroului Național de Statistică privind minimul de existență pentru un copil, nu constituie o normă imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanță importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanța de judecată pornește la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere. Or, această sumă reflectă minimul de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari.

În această ordine de idei, Colegiul instanței de apel a conchis că, părinții sunt obligați să creeze copiilor condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestora, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

Verificând argumentele apelantului în raport cu materialele anexate la dosar, instanța de apel a indicat că soluția primei instanțe cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, este în deplină corespundere cu necesitățile adecvate unei creșteri și dezvoltări adecvate a acestuia.

Reieșind din circumstanțele speței și argumentele invocate în cererea de apel de către apelantul Igori Gaimer privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă fixă, instanța de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate, iar înscrisurile prezentate întru susținerea pretenției respective nu probează existența unor circumstanțe ce ar impune necesitatea adoptării unei soluții privind încasarea pensiei de întreținere în cuantumul solicitat de apelant. Or, la caz, s-a stabilit aplicabilitatea dispozițiilor art. 75 din Codul familiei.

Prin urmare, instanța de apel a iterat că, prima instanță just și întemeiat a dispus încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1/4 din salariu și/sau din alte venituri, acest cuantum fiind unul rezonabil.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a considerat justă soluția instanței de fond cu privire la încasarea din contul lui Igori Gaimer a cheltuielilor de judecată: taxa de stat în mărime de 100 lei (pentru pretenția cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor) și taxa de stat de 150 lei (pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere) și cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 3000 lei.

Având în vedere că la materialele cauzei a fost anexat bonul de plată din 21

ianuarie 2022 care confirmă achitarea serviciilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei (f.d. 57), și ținând cont de criteriile care determină caracterul rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul instanței de apel a conchis că suma de 3000 lei este una echitabilă și proporțională complexității cauzei deduse judecății.

Cu titlu distinct, cu referire la pretenția intimă de încasare a cheltuielilor de asistență juridică suportate în instanța de apel, Colegiul a notat că, potrivit bonului de plată din 17 octombrie 2022, intimata Nicoleta Gaimer a achitat suma de 2000 lei pentru serviciile de asistență juridică prestate de către avocatul Doina Ioana Străisteanu (f.d. 111).

Astfel, având în vedere că s-a stabilit netemeinicia apelului declarat de Igori Gaimer, prin prisma art. 96 alin. (1), (1¹) Cod de procedură civilă, Colegiul instanței de apel a dispus încasarea din contul apelantului Igori Gaimer, în beneficiul intimă Nicoleta Gaimer, a sumei în mărime de 2000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suportate în instanța de apel.

Din aceste considerente, Colegiul a concluzionat că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de apelantul Igori Gaimer și a menține hotărârea din 16 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 15 decembrie 2022, reprezentantul recurentului Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 16 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei decizii noi.

Ulterior, reprezentantul recurentului Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan, a depus cerere de concretizare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii cererii reconvenționale prin care instanța a dispus a se încasa de la Igori Gaimer în beneficiul Nicoletei Gaimer pensia de întreținere a copilului minor în mărime de ¼ cotă-parte din veniturile lunare până la atingerea majoratului și a cheltuielilor de judecată privind taxa de stat în mărime de 100 lei și asistența juridică în mărime de 3000 lei, cu emiterea unei hotărâri noi în această parte.

În motivarea recursului depus, reprezentantul recurentului Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 04 ianuarie 2023 (f.d. 147), instanța de recurs a comunicat intimatului recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 18 ianuarie 2023, reprezentantul intimă Nicoleta Gaimer, avocatul Doina Ioana Străisteanu a solicitat respingerea recursului depus ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 18 octombrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 15 decembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal a copiei deciziei integrale participanților la proces la 30 noiembrie 2022, conform scrisorii de însoțire nr. 9283 (f.d. 129).

Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul recurentului Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către

instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul recurentului Igori Gaimer, avocatul Ina Bostan, împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat